

вірив у Бога та відчував у ньому світ, розуму, правди, світ, який несе із собою гармонію і закон.

Свій моральний обов'язок, на мою думку, М. Гоголь вбачав у «наведенні мікроскопу» на зло яке не помітне, і робити так, щоб воно ставало помітним. Але внаслідок душевних перевантажень, автор злободенних творів згодом почав сумніватися в істинності того, чому він служить, якщо тільки він один бачить зло та хаос там, де ніхто його не помічає. Це власне і призвело Гоголя до серйозного захворювання та досить ранньої смерті.

Насамкінець акцентую увагу на впливовості як постаті Миколи Гоголя, так і його філософської творчості на українську духовну культуру. Вважаю, що саме він відкрив світові надзвичайно потужне джерело інформації про Україну та українців, їх менталітет. Завдяки йому люди багатьох країн дізналися про героїзм українських козаків, побут, традиції, звичаї, обряди, цінності а також про багатий внутрішній світ пересічного українця, тим самим поступово витісняючи поняття і психологію «малороса». Він приніс славу українській світоглядній культурі своїми геніальними творами, адже писав про Україну і є одним із найзнаніших вихідців з українського народу, визначним мислителем, класиком світової літератури, яким ми можемо пишатися.

Список використаних джерел

1. Розвиток філософської думки в Україні. Навчальний посібник / ред. проф. Ю. Вільчинського. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32610712.pdf> (дата звернення 21.02.2021).

2. Гринів Олег. Історія української філософії. Львів, 2015. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3944/1/Istorija%20ukr.%20filosofiji.pdf> (дата звернення 22.02.2021).

3. Історія філософської думки в Україні. URL: <https://pidru4niki.com/14990528/filosofiya/mikolagogol> (дата звернення 22.02.2021).

4. Філософія: Підручник для вузів. Розділ 5. Київ, 1995. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11323263.pdf> (дата звернення 24.02.2021).

Немерич А. О., здобувач вищої освіти 2 курсу гр. ХТ-191
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ГРОШІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Гроші – термін, що з давніх давен супроводжує людину. Уявлення про них як обмінний еквівалент зародилися ще у первісних племенах, приблизно в VII-VIII ст. до н. е. Так склалось історично, що спочатку виникають так звані «товарні гроші», в якості чого у різних народів виступали різні матеріальні блага: худоба, каміння, шкури або ж інструменти для повсякденного життя. Поступово з розвитком обмінних операцій між етносами, які були розділені один з одним великими відстанями, на роль грошей висуваються благородні метали: золото і срібло. Згодом з'явилася повноцінна готівка, яка була виготовлена з паперу. Винайшли її китайці і розпочали друкувати у 812 році.

Конкретна грошова форма виникла тоді, коли люди усвідомили її необхідність та організаційно забезпечили впровадження у господарський обіг. Прихильником цієї концепції був Аристотель, який детально описав два основних види багатства:

- багатство як сукупність споживних вартостей (природне, істинне багатство);
- багатство як накопичення грошей.

Гроші виділяються з усього товарного світу і являють собою елемент особливого роду, за яким закріплюється роль виразника вартості всіх інших товарів, що послужило універсальним засобом обміну, тобто виступало в ролі загального еквівалента, який призначений для вимірювання та обслуговування руху валового продукту. За грошима закріплюється властивість бути втіленням суспільної природи всього товарного світу [1]. Для того, щоб розібратися в сутності грошей необхідно розглянути їх функції. Виокремлюють п'ять основних:

- засіб нагромадження;
- засіб обігу;
- засіб платежу;
- міра вартості;
- світові гроші.

Такі засоби функціонування готівки створили єдину основу економічної єдності країн. У функціях грошей як засобу платежу не спостерігається зустрічного руху товарів і грошей, а має місце розрив у часі між отриманням економічних благ і рухом грошей на користь продавця. У цій формі гроші використовуються при розрахунках за комунальні послуги, при отриманні заробітної плати, при погашенні заборгованості по кредиту тощо. У функціях засобу накопичення гроші виступають як об'єкт збереження вартості і примноження багатства. У ролі світових грошей спочатку виступало золото, а в сучасних умовах – ключові валюти світового господарства (американський долар, євро, англійський фунт стерлінгів, японська ієна).

Сьогодні вся грошова маса представлена численними видами грошей, які загалом можна поділити на дві групи: готівкові та безготівкові (кредитні). Всі вони покликані обслуговувати господарський оборот, розподіл і перерозподіл ВВП [2]. Наразі існує близько 180 валютних одиниць, котрі виступають в якості міжнародного розрахункового або ж платіжного засобу в усіх видах грошових операцій.

Ще з давніх часів люди навчилися заробляти, витратити або ж нагромаджувати свої статки. Хтось міг дозволити купити собі все, що заманеться, а комусь вистачало лише на їжу. То ж від того моменту і розпочалося умовне розділення людей за статками, класами, яке, на жаль, триває і досі. Така нерівність, на думку відомого давньогрецького філософа Платона, виникає із самої природи людини. Проте, переконує він, кожна особа повинна отримувати свою частку відповідно до своїх здібностей, що є також справедливим. Здібності окремої людини є обмеженими, а її потреби – різноманітними і навіть безмежними. Відтак постає суперечність між потребами людей і можливостями їх задоволення [3].

Попри вищезазначені розбіжності, кожна людина так чи інакше хоче отримати якомога більше грошей, тобто більше, ніж вона сьогодні має. Така жага до збагачення часто призводить до знищення основних людських якостей та почуттів, що не може не зіпсувати відносини між конкретними людьми, адже досить швидко і відверто виявляються такі загалом неприємні риси характеру, як жадібність, заздрість, злість та скупість.

З часом все більше людей схиляються до думки, що все можна придбати за гроші і вірять в їх магічну силу. «Гроші правлять світом!» – вважають вони. На цьому підґрунті зароджується брехня, поширюється хабарництво й процвітає корупція, що призводить до занепаду країни в цілому. Світ стає все далі безглуздішим і жорстокішим. Зараз не важко відшукати тих, хто заради грошей відмовився від своїх моральних принципів, від друзів та від по-справжньому щасливого життя.

Таким чином, дослідивши проблему грошей, можна дійти висновку, що прагнення до збагачення ні в якому разі не повинно бути головною метою нашого життя, бо воно не замінить багатогранності людського існування, не вичерпує межі мрій і дуже швидко з плином незворотнього часу людина виявляє, що не тільки в цьому полягає її щастя. Потрібно пам'ятати, що гроші – це лише засіб для існування і вони ніколи у своїй істинній вартості не зрівняються з такими надважливими феноменами людського буття, як здоров'я, кохання чи моральне благополуччя.

Список використаних джерел

1. Гроші та їх функції. Види грошей. Грошові агрегати. URL: <http://epi.cc.ua/dengi-funktsii-vidyi-deneg-denejniye.html> (дата звернення 21.02.2021).
2. Ашванян С. К. Економіка. Частина 2 : Макроекономіка, 2009. URL: <http://epi.cc.ua/ekonomika-chast-makroekonomika.html> (дата звернення 22.02.2021).
3. Економічна думка античного світу: Стародавня Греція. Опора. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/econom_history/24628/ (дата звернення 19.02.2021).

Одинцов О. С., здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії 1 року навчання
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доц.
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ

Філософія не має загальноприйнятої класифікації цінностей. Суспільні цінності, хоча й витікають з реальних соціальних потреб, але повсякчас модифікуються, виходячи з пануючих ідеалів. У своїй взаємодії зі світом людина спирається на кінцеву цінність – благо.

Цінності – це поняття, яке окреслює культурну, суспільну, особистісну значущість явищ і фактів дійсності. Представники Київської світоглядно-антропологічної школи кінця ХХ століття в енциклопедичному філософському словнику термін «цінність» позначають як належне та бажане на відміну від реального, дійсного. Цінності – предметна потреба людини. Предметом може бути річ або ідея, виходячи з цього, цінності можна поділити на матеріальні та духовні [1, с.707]. Матеріальні цінності – це знаряддя і засоби праці та речі безпосереднього вжитку. Духовними цінностями є ідеї: політичні, правові, моральні, естетичні, філософські чи релігійні.

Філософське вчення про цінності та їх природу називається аксеологією (від грец. аксіс – цінність і логос – вчення). Одним із перших, хто науково-професійно звернувся до питань про сутність і форми блага, був давньогрецький філософ Сократ. А вже в його часи настала криза афінської демократії, зміна культурних зразків організації буття людини і суспільства. Філософи Античності та Середньовіччя створили ціннісну феноменологію, не аналізуючи категорію «цінність» та її зміст [2].

Аксеологічна теорія набула свого розвитку в ХVІІ століття в добу панування філософії раціоналізму. Було поставлено питання про природу людського буття, у розв'язанні якого революціонером став німецький філософ Іммануїл Кант. Він першим роз'яснив відмінності між поняттями «буття» і «людське буття», де благо складає основу останнього і, як наслідок, наступне формування етики як науки про мораль та людську поведінку. Цікавим є підхід до ціннісної концепції великого німецького філософа ХVІІІ століття крізь моральну віру, яка